धर्म्मशीलो महातेजाः कुरूणां हितकृत्तया। ततः प्रोवाच ताः सर्व्वाः क्षत्रिया निहतेश्वराः।
या याः पतिकृतालोकं निच्छन्ति परमस्त्रियः। ता जाह्नवीजलं क्षिप्रमवगाहन्त्वतन्द्रिताः।
ततस्तस्य वचः श्रुत्वा श्रद्दधाना वराङ्गनाः। श्वशुरं समनुज्ञाप्य विविशुर्जाह्नवीजलं।
विमुक्ता मानुषैर्द्देहैस्ततस्ता भर्त्तृभिः सह। समाजग्मुस्तदा साध्व्यः सर्व्वा एव विशाम्पते।
एवं क्रमेण सर्व्वास्ताः शीलवत्यः पतिव्रताः। प्रविश्य क्षत्रिया मुक्ता जग्मुर्भर्तृसलोकतां। ९९०
दिव्यरूपसमायुक्ता दिव्याभरणभूषिताः। दिव्यमाल्याम्बरधरा यथासां पतयस्तथा।
ताः शीलगुणसम्पन्ना विमानस्था गतक्लमाः। सर्व्वाः सर्व्वगुणोपेताः स्वस्थानं प्रतिपेदिरे।
यस्य यस्य तु यः कामस्तस्मिन् काले बभूव ह। तं तं विसृष्टवान् व्यासो वरदो धर्म्मवत्सलः।
तच्छ्रुत्वा नरदेवानां पुनरागमनं नराः। जहृषुर्म्मुदिताश्चासन्नानादेशगता अपि।
प्रियैः समागमन्तेषां यः सम्यक् शृणुयान्नरः। प्रियाणि लभते नित्यमिह च प्रेत्य चैव ह। ९९५
दृष्टबान्धवसंयोगमनायासमनामयं। यश्चैतत् श्रावयेद्विद्वान् विदुषो धर्म्मवित्तमः।
स यशः प्राप्नुयाल्लोके परत्र च शुभां गतिं। स्वाध्याययुक्ता मनुजास्तपोयुक्ताश्च भारत।
साध्वाचारा दमोपेता दाननिर्धूतकल्मषाः। ऋजवः शुचयः शान्ता हिंसानृतविवर्ज्जिताः।
आस्तिकाः श्रद्दधानाश्च धृतिमन्तश्च मानवाः। श्रुत्वाश्चर्य्यमिदं पर्व्व ह्यवाप्स्यन्ति परां गतिं।
इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिके पर्व्वणि पुत्रदर्शनपर्व्वणि स्त्रीणां पतिसमागमे त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः॥ ३३॥
॥ सौतिरुवाच॥ एतच्छ्रुत्वा नृपो विद्वान् हृष्टोऽभूज्जनमेजयः। पितामहानां सर्व्वेषां गमनागमनं तदा। ९९०
अब्रवीच्च मुदा युक्तः पुनरागमनं प्रति। कथं नु त्यक्तदेहानां पुनस्तद्रूपदर्शनं।
इत्युक्तः स द्विजश्रेष्ठो व्यासशिष्यः प्रतापवान्। प्रोवाच वदतां श्रेष्ठस्तं नृपं जनमेजयं।
॥ वैशम्पायन उवाच॥ अविप्रणाशः सर्व्वेषां कर्म्मणामिति निश्चयः। कर्म्मजानि शरीराणि तथैवाकृतयो नृप।
महाभूतानि नित्यानि भूताधिपतिसंश्रयात्। तेषाञ्च नित्यं संवासो न विनाशे वियुज्यतां।
अनायासकृतं कर्म्म सत्यश्रेष्ठः फलागमः। आत्मा चैभिः समायुक्तः सुखदुःखमुपाश्नुते। ९९५
अविनाश्यस्तथा युक्तः क्षेत्रज्ञ इति निश्चयः। भूतानामात्मको भावो यथाऽसौ न वियुज्यते।
यावन्न क्षीयते कर्म्म तावत्तस्य स्वरूपता। क्षीणकर्म्मा नरो लोके रूपान्यत्वं नियच्छति।
नानाभावास्तथैकत्वं शरीरं प्राप्य संहताः। भवन्ति ते तथा नित्याः पृथग्भावं विजानतां।
अश्वमेधे श्रुतिश्चेयमश्वसंज्ञपनं प्रति। लोकान्तरगता नित्यं प्राणा नित्यं शरीरिणां।
अहं हितं वदाम्येतत् प्रियञ्चेत्तव पार्थिव। देवयाना हि पन्थानः श्रुतास्ते यज्ञसंस्तरे। ९९०
आहुतो यत्र यज्ञस्ते तत्र देवा हितास्तव। यदा समन्विता देवाः पशूनां गमनेश्वराः।
गतिमन्तश्च तेनेष्टा नान्ये नित्या भवन्त्युत। नित्येऽस्मिन् पञ्चके वर्गे नित्ये चात्मनि पूरुषः।
अस्य नानासमायोगं यः पश्यति वृथामतिः। वियोगे शोचते ऽत्यर्थं स बाल इति मे मतिः।
वियोगे दोषदर्शी यः संयोगं परिसर्ज्जयेत्। असङ्गे सङ्गमो नास्ति दुःखं भुवि वियोगजं।